

TCO
Kristina Persdotter

Datum
2009-07-07

Vår referens
2009-04-0031

Ert datum
2009-04-15

Er referens
09-0040

Fackförbundet ST s yttrande med anledning av ”Stärkt stöd för studier – tryggt, enkelt och flexibelt” (SOU 2009:28)

Fackförbundet ST har tagit del av ovanstående utredning och lämnar härmed sitt yttrande. Generellt ställer sig förbundet positivt till utredningens förslag men vill trots det peka på några problemområden. Förbundets synpunkter presenteras utifrån utredningens upplägg.

4.4 principiell inriktning för ett reformerat studiemedelssystem

Utredarna hävdar att det är framför allt nivån på lånet som avgör om en person väljer att studera – inte möjlighet till avskrivning. Utredningen menar därför att avskrivningsmöjligheten knappast kan betraktas som rekryterande. Må så vara men nivån på återbetalning av studielånet kan verka avskräckande för personer ur studieovana miljöer och indirekt öka den sociala snedrekryteringen till högre studier. Därför anser ST att återbetalningskraven borde ha setts över just ur detta perspektiv – i annat fall riskerar vi fortsättningsvis att högre studier blir en ensak för personer som kommer ur studieovana miljöer.

4.5 Utformning av studiemedelssystemet

ST stödjer inte förslaget om en 4-årig gräns för studiestöd inom högre utbildning. Förbundet har förståelse för att en översyn gjorts av hur befintliga resurser för studiestöd används. Vi saknar dock ett perspektiv när det gäller frågorna om genomströmning och samhällsnytta inom högre utbildning. De perspektiv som utredningen tar upp såsom snabb och tidig examen inom ramen för framför allt ett utbildningsprogram ger inte en tillräcklig och allsidig belysning. Det moderna samhället kräver en ständig kunskapsutveckling och innehavande av befintlig kompetens. Om vi förutsätter att många studerande i fortsättningen tar ut studiemedel under 4 år och snabbt går ut på arbetsmarknaden kan vi även förutse att många av dessa kommer att behöva bygga på sina kunskaper om några år. Det är rimligt att tro att kommande kompetensutvecklings- och omskolningsbehov handlar om både breddning och också påbyggnad av befintlig kompetens. Utredningen föreslår endast en möjlighet för förlängning av studiestödet och det är den s.k. påbyggnadsmöjligheten (masterutbildning). Förbundet anser att 4-årsgränsen för studiestöd inom högre utbildning är såväl överflödigt som hindrande eftersom de allra flesta studeranden redan i dag blir klara med sin utbildning inom en 3,5 till 4-årsperiod. Därutöver hade det varit önskvärt att utredningen hade belyst hur kompetens skaffad via kurser som inte ingår i en traditionell akademisk examen kunde vara betydelsefull i ett samhällsnyttoperspektiv.

Fackförbundet ST

Box 5308, 102 47 Stockholm

Besök: Sturegatan 15

Tfn: 08-790 51 00 Fax: 08-24 29 24 ST Direkt: 020-578 578

E-post: st@st.org Webbplats: www.st.org

Organisationsnummer: 802003-2101

Pg: 11 44-5 Bg: 365-60 71

Många av dagens vuxenstuderande på grundskolenivå har haft sämre ekonomiska, sociala och/eller personliga förutsättningar att genomgå en sådan utbildning framgångsrikt. ST är bekymrade över om förslaget på studiemedlens fördelning avseende bidrag/lån är tillräckligt slagkraftiga vad gäller studerande på grundskolenivå. Förbundet skulle istället vilja föreslå att studerande på grundskolenivå bör kunna få studiemedel med 100 procent bidrag. Skälet till det är att det idag är svårt att komma in på arbetsmarknaden med endast en grundskoleutbildning i botten. En förutsättning för att stärka konkurrenskraften hos målgruppen är fortsatta studier men skulle enligt utredningens förslag också betyda ytterligare skuldsättning. Studiemedel med 100 procent bidrag på grundskolenivå stärker dessa studenters möjligheter att komma in på arbetsmarknaden och återbetala sina studieskulder.

5. Effektivare studiestödsadministration

5.3 Effektivisering av Centrala studiestödsnämnden (CSN)

ST stödjer inte förslaget om nedskärning med 200 miljoner av förvaltningsanslaget. Förbundet anser att CSN är en viktig del av den svenska utbildningspolitiken och ska därför ha goda förutsättningar att genomföra sitt uppdrag. Därför ska verksamhetens finansiering inte bestämmas av faktorer som är svåra att påverka, t ex avgifter. Verksamheten ska vara anslagsfinansierad. Det framgår tydligt av utredningen att CSN arbetat kontinuerligt med effektivisering av verksamheten. Med det underlag som finns i utredningen är det svårt att bedöma om myndigheten klarar av ytterligare anslagsreduceringar utan kvalitetsförsämringar.

6. Studiemedlen och trygghetssystemen

6.5 Ersättning vid föräldraskap

ST ställer sig positivt till att utredningen kommit fram till att det s.k. barntillägget ska finnas kvar. ST är dock oroade över att utredningen anser att dagens nivå på bidragets storlek är rimlig. Det är en stor utmaning att studera när man är förälder. Studietiden medför en sämre ekonomi samtidigt som föräldraskap ställer särskilda krav på dessa studerande. Det är viktigt att studerande med barn inte är ekonomisk beroende av en partner för att kunna studera. Ett fritt studieval måste åtföljas av rimliga ekonomiska förutsättningar för alla studeranden, om det ska vara någon mening med att så stora samhällsliga resurser investeras inom utbildningssektorn. ST föreslår därför att barntillägget höjs.

Stockholm dag som ovan

Fackförbundet ST

Annette Carnhede

Förbundsordförande

Inger Ehn Knobblock

Utredare